

2020 m. gegužės mėn. 27 d.

UAB „Fortum Klaipėda“
Kretainio g. 3
Klaipėda, LT-94103
Lietuva

ATASKAITA APIE FAKTINIUS PASTEBĖJIMUS

UAB „Fortum Klaipėda“ Įmonės vadovybei ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau –Taryba)

Mes atlikome su jumis sutartas procedūras, vadovaujantis 2019 m. spalio 28 d. pasirašyta sutartimi tarp UAB „Deloitte Lietuva“ ir UAB „Fortum Klaipėda“, kurios išvardytos žemiau, dėl UAB „Fortum Klaipėda“ reguliuojamosios veiklos ataskaitų už metus pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d. Šią užduotį mes atlikome vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, Tarptautiniais susijusių paslaugų standartais, taikomais sutartų procedūrų užduotims ir Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros technine užduotimi. Užduoties tikslas - atlikti sutartas procedūras, kurių rezultatus Taryba naudotų vertinant ar UAB „Fortum Klaipėda“ reguliuojamosios veiklos ataskaitose teikiami duomenys atitinka Tarybos nustatytus reikalavimus.

Mes patvirtiname, kad esame nepriklausomi nuo Įmonės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (toliau – TBESV kodeksas) ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimais, taikomais atliekant reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros sutartas procedūras. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei LR finansinių ataskaitų audito įstatyme nustatytų etikos reikalavimų.

Mes atlikome procedūras, kurios pateikiamos toliau, ir teikiame savo pastebėjimus [1]:

1. Pirminė ataskaitinio laikotarpio duomenų peržiūra (TU 9.1 p.p.)

1.1.1 Ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenų palyginimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Gavome ataskaitinio laikotarpio RVA, kurios yra pateiktos Prieduose 1. 5, 12. Palyginamuosius skaičius sutikrinome su praėjusio ataskaitinio laikotarpio audituotomis RVA ir skirtumų nenustatėme;
- b) Visiems reikšmingiems pajamų ir sąnaudų pokyčiams (>20%) paprašėme Įmonės pateikti paaiškinimus detalizuojančius pokyčių priežastis. Įmonės pateikti paaiškinimai sudokumentuoti prieduose.

2. Igalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (IMNT) tikrinimas (TU 9.2 p.p.)

2.1.1. RAS turto sąrašo pilnumo ir tikslumo patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Įmonės parengtas RAS turto sąrašas, naudotas procedūroms atlikti pateiktas kartu su RVA ataskaita. Patikrinome, ar bendra IMNT įsigijimo vertė ataskaitinio laikotarpio RAS turto sąrašė sutapo su ataskaitinio laikotarpio RVA informacija. Skirtumų nenumatėme. Taip pat, patikrinome į balansą įtraukto turto nuomą (kaip tai reikalauja šilumos veiklą reglamentuojančios Aprašo nuostatos). Kadangi toks turtas viršijo leistiną ribą, jį priskirti reguliuojamai veiklai, numatėme, kad tik dalis ~42% tokio turto vertės buvo priskirta šilumos reguliuojamai veiklai. Patikrinome nuomojamo turto suvestinę, kurioje atspindėti nuomos mokėjimai, paskaičiuotas menamas nusidėvėjimas bei likutinė vertė. Skirtumų nenumatėme.
- b) Patikrinome, ar IMNT įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio RAS turto sąrašė sutapo su DK informacija. Taip pat patikrinome, ar IMNT įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio RAS turto sąrašė sutapo su Įmonės pateikto turto sąrašo IMNT įsigijimo savikainomis. Skirtumų nenumatėme.

2.2.1. Turto vertės, finansuotos dotacijomis (subsidijomis) ir vartotojų lėšomis, patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Apklausę Įmonę ir patikrinę RAS sąrašą ir RVA priedus, turto finansuoto dotacijomis (subsidijomis) ir vartotojų lėšomis nenumatėme.

2.2.2. Turto vertės, finansuotos ATL lėšomis, patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Apklausę Įmonę ir patikrinę RAS sąrašą ir RVA priedus, turto finansuoto ATL lėšomis nenumatėme.

2.2.3. Perkainotos turto vertės patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Apklausę Įmonę ir patikrinę RAS sąrašą ir RVA priedu, perkainoto turto nenumatėme.

2.2.4. Nenaudojamo turto vertės patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Apklausę Įmonę ir patikrinę RAS sąrašą ir RVA priedus, nenaudojamo turto nenumatėme. Taip pat gavome Įmonės patvirtinimą, kad nėra kito nenaudojamo turto, kuris būtų įtrauktas į RAB vertę.

2.2.5. Nesuderinto turto vertės patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Apklausę Įmonę ir patikrinę RAS sąrašą ir RVA priedus, nenumatėme turto, kuris buvo suderintas per ataskaitinį laikotarpį.

2.2.6. Akcininkų turtinių įnašų (IMNT) apskaitos patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Apklausę Įmonę ir patikrinę RAS sąrašą ir RVA priedus, nenumatėme turto vienetų, įneštų kaip akcininkų įnašai.

2.2.7. Kito nepaskirstomo turto vertės patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar žemiau nurodytos IMNT kategorijos yra priskirtos nepaskirstomam turtui:

- a) Kapitalizuotos išlaidos tyrimams, studijoms ir pan.
  - b) IMNT, kurio vertė mažesnė už Įmonės buhalterinėje apskaitoje patvirtintą minimalią IMNT vertę (tikrinamas tik ataskaitiniu laikotarpiu įsigytas IMNT). **Užfiksuotas neatitikimas:** pagal gautą Įmonės sąnaudų detalizaciją, tokio IMNT įsigijimo sąnaudos apskaitomos GL 5400 sąskaitoje. Anot Įmonės, šios sąnaudos yra priskirtos netiesioginėms sąnaudoms, nes turto vienetai yra naudojami bendroje kogeneracinės jėgainės šilumos ir elektros gamybos veikloje. Todėl jos nėra priskirtos nepaskirstomam turtui.
  - c) Investicinis turtas.
  - d) Prestižas.
  - e) Plėtos darbų vertė ir kitas turtas nurodytas taikomuose Aprašo punktuose.
- (a), (c), (d), ir (e) IMNT turto likučių Įmonės pateiktoje BA nėra.

2.2.8. LRAIC koregavimo patikrinimas

Netaikoma.

2.3.1. Nusidėvėjimo apskaitos patikrinimas (1)

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar RAS apraše nurodyti naudojami ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai ir nusidėvėjimo skaičiavimo pradžios momentas atitinka Aprašo nuostatas. Palyginome normatyvus RVA ir RAS apraše. Skirtumų nenustatėme. Įmonės nusidėvėjimo pradžios momentas (RAS aprašo 40 p.) atitiko Aprašo nuostatas (Aprašo 30.3 p.), pagal kurį nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos. Pridedame procedūroms naudotą RAS aprašą („Reguliavimo sistemos aprašas“).

2.3.2. Nusidėvėjimo apskaitos patikrinimas (2)

Faktiniai pastebėjimai:

- a) **Nustatyti trūkumai:** Įmonė nepateikė RAS turto sąrašė nurodytų turto vienetų sugretinimo su RAS apraše nurodytomis turto kategorijomis, todėl negalėjome patikrinti ar RAS turto sąrašė nurodyti turto nusidėvėjimo normatyvai atitinka RAS apraše nurodytus normatyvus visiems turto vienetams.
- b) Iš kiekvienos IMNT grupės atsirinkome po 5 vnt., kurių reguliuojama (Įmonės lėšomis sukurta) įsigijimo vertė didžiausia ir po 5 vnt. atsitiktine tvarka. Atrinktiems turto vnt. atlikome metinio nusidėvėjimo perskaičiavimą remiantis RAS aprašo nuostatomis ir palyginome rezultatus su RAS turto sąrašė duomenimis. Reikšmingų skirtumų (viršijančių 5 proc.) nenustatyta.
- c) Iš per ankstesnius laikotarpius įsigytų IMNT vienetų, atrinkome 4 vnt. iš „Buildings“ kategorijos, 2 iš „Otherlongtermexp“, ir 5 iš „Machineryequipm“, kurių reguliuojama (Įmonės lėšomis sukurta) turto vertė didžiausia. Papildomai atsitiktine tvarka atrinkome 5 vnt. iš „Machineryequipm“. Daugiau „Buildings“ ir „Otherlongtermexp“ vnt. atrinkti negalėjome, nes jų kategorijos pakliuvo visa apimtimi. Atrinktiems turto vnt. atlikome metinio ir sukaupto nusidėvėjimo perskaičiavimo patikrinimą, remiantis RAS aprašo nuostatomis. Tarp perskaičiuoto ir RAS turto sąrašė metinio nusidėvėjimo skirtumų nenustatėme.

2.3.3. LRAIC nusidėvėjimo apskaitos patikrinimas

Netaikoma.

2.4.1. Pirminės turto paskirties priskyrimo patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Tiesiogiai priskiriamo turto nėra.
- b) Įmonė netiesiogiai paslaugoms paskirstomo turto neskirsto pagal sąnaudų centrus (netiesioginė paskirstymo sąnaudų grupė), todėl negalėjome surinkti ir pateikti Įmonės paaiškinimų pagrindžiančių turto priskyrimą sąnaudų centrums.

c) Bendram veiklos palaikymui naudojamo turto nėra.

2.5.1. Turto paskirstymo kriterijų patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Patikrinome, ar visi turto paskirstymo paslaugoms kriterijai (pateikti kartu su RVA) atitinka RAS aprašo informaciją. Juos sulyginome. Nustatėme, kad turto paskirstymo paslaugoms kriterijai transporto priemonėms neatitiko RAS aprašo informacijos, kadangi kriterijai pateikti kartu su RVA nurodė paskirstymą proporcija 76% (šiluma) ir 24% (elektra). Vis dėlto, Įmonė neturi transporto priemonių RAS turto sąrašė, todėl minėjo, kad RAS atnaujintų, jeigu tokių įsigytų.
- b) Patikrinome, ar visos naudojamos turto paskirstymo paslaugoms kriterijų reikšmės apskaičiuotos pagal RAS aprašo nuostatas. Visos reikšmės paskaičiuotos pagal proporcingai instaliuotai šilumos ir elektros energijos galiai arba priskyrimas šilumai apribotas suderintomis investicijomis.

2.5.2. Turto vertės paskirstymo paslaugoms patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Visiems 2.4.1 punkte atrinktiems turto vienetams patikrinome, ar:

- a) RAS turto sąrašė tiesiogiai konkrečioms paslaugoms priskiriamas turtas buvo priskirtas atitinkamoms paslaugoms RVA. Neatitikimų neaptikome.
- b) Įmonė grupavimo pagal sąnaudų centrus neatlieka, todėl negalėjome patikrinti ar netiesiogiai paslaugoms priskiriamas turtas buvo paskirstytas paslaugoms naudojant pagal RAS aprašo nuostatas apskaičiuotas kriterijų reikšmes.

2.5.3. Kogeneracinio turto paskirstymo patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar šilumos gamybai priskirta kogeneracinio turto dalis neviršija Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje nurodytų rodiklių. Skirtumų nenustatėme.

2.5.4. Turto priskyrimo kitai reguliuojamajai ir nereguliuojamajai veikloms patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar nėra kitos reguliuojamosios ir nereguliuojamosios veiklos paslaugų, kurioms priskirtos pajamos, bet nebuvo priskirta jokie turto. Nustatėme, kad yra kitų nereguliuojamos veiklos pajamų – pajamos už metalo laužą, kitos veiklos pajamos (pajamos už konsultacines paslaugas kitoms grupės įmonėms) bei finansinės veiklos pajamos, kurioms priskirtos pajamos, bet nebuvo priskirta jokie turto.

Įmonės paaiškinimas: Įmonės nenurodo sąsajų tarp turto vienetų ir pajamų, kurios generuotos atitinkamu turtu. Įmonė teigia, kad „Kitos gamyb. pajamos - pajamos iš metalo laužo pardavimo“ yra pajamų kategorija, kuriai nepriskirtas joks turtas. Įmonė grindžia, kad minėtam pajamų šaltiniui nereikia priskirti jokie turto, nes pajamos susidaro iš šalutinio produkto (pelenų ir šlako). Įmonės turtas specialiai pritaikytas gaminti šilumą ir elektrą, o pelenai ir šlakas atsiranda gamybos procese nereikalaujant papildomų įrenginių ar jų galios. Pelenų ir šlako Įmonė atskirai neapdoroja ir netransportuoja – tai padaro pats pirkėjas. Įmonė taip pat nepriskiria jokie turto „Kitos veiklos pajamoms“ ir „Finansinės veiklos pajamoms“. Įmonė argumentuoja, kad pagal „Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo“ 20 punktą: ūkio subjektas atskaitinio laikotarpio pajamas turi paskirstyti tiesiogiai verslo vienetams ir paslaugoms (produktams), remdamasis atsiskaitymų su klientais sistemos įrašais ir apmokėjimui išrašytų sąskaitų (sąskaitų tvarkymo sistemos) informacija. Jeigu atskaitinio laikotarpio pajamų negalima tiesiogiai priskirti konkrečioms verslo vienetams, pajamos paskirstomos naudojant atitinkamus pajamų paskirstymo kriterijus ir laikantis Aprašo 7 punkte nurodytų principų. Kitų veiklos pajamų ir finansinės veiklos pajamų tiesiogiai priskirti negalima nei šilumos gamybos, nei elektros gamybos verslo vienetams, nes pagal Aprašo 7 punkte nurodytą priešastingumo principą, šios pajamos taip pat nepriskirtinos šilumos ar elektros gamybos veikloms, t.y. jos

nenulėmė tų pajamų uždirbimo, sąnaudų atsiradimo (susiformavimo) ar ilgalaikio turto įsigijimo. Todėl, „Kitos gamyb. pajamos - pajamos iš metalo laužo pardavimo“, „Kitos veiklos pajamos“ ir „Finansinės veiklos pajamos“ neturi joms priskirtų turto vienetų.

2.6.1. Nusidėvėjimo sąnaudų perkėlimo į RVA patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Palyginome RAS turto sąrašė nurodytą metinio nusidėvėjimo informaciją su atitinkamais RVA duomenimis (RVA pateikiamu detalumu). Sulyginus bendrą metinį nusidėvėjimą atspindėtą sąnaudose (RVA Priedas 5) su metiniu nusidėvėjimu RAS turto sąrašė, nustatėme 26 tūkst. eurų skirtumą. Įmonės teigimu skirtumas susidarė dėl turto nurašymų. RAS turto sąrašė nėra pateiktas metinis nusidėvėjimas, o tik sukauptas nusidėvėjimas. Todėl, išvedus sukaupto nusidėvėjimo pokytį tarp jo likučio metų pradžioje ir pabaigoje, dalis sukaupto nusidėvėjimo pranyksta dėl turto nurašymo, t.y. pokytis išvedamas ant mažesnės sukaupto nusidėvėjimo bazės metų gale, dėl ko ir susidaro skirtumas. Pridėjus nurašyto turto sukaupimą nusidėvėjimą, pokytis (metinis nusidėvėjimas) atitiktų metinį nusidėvėjimą, registruotą minėtame priede.

3. Pajamų tikrinimas (TU 9.3 p.p.)

3.1.1. Pajamų perkėlimo iš apskaitos registru patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar bendra pajamų suma RVA ir FA sutapo. FA atliekų utilizavimo pajamos atskleidžiamos kaip pajamos, pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus, tuo tarpu šios pajamos RVA priskiriamos prie kuro sąnaudų grupės pagal Aprašo 14 punkto reikalavimus. Kitų skirtumų nenustatėme.

3.2.1. Pajamų paskirstymo paslaugoms patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Patikrinome, ar bendra pajamų suma RVA (paslaugų ir sistemų lygmeniu) sutapo su pirminiais pajamų registravimo šaltiniais (sąskaitų DK). Skirtumų nenustatėme.
- b) Punktas netaikomas.

3.2.2. Reguluojamosios veiklos turto nuomos pajamų patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Įmonė negauna pajamų už reguliuojamosios veiklos turto nuomą.

4. Darbo užmokesčio sąnaudų tikrinimas (TU 9.4 p.p.)

4.1.1. DU sąnaudų suvestinės duomenų patikrinimas (1)

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Patikrinome, ar Įmonės užpildytos DU suvestinės stulpelio E suma atitinka DK informaciją, o stulpelio G suma atitinka RVA duomenis. Skirtumų nenustatėme. Pridedame Įmonės pateiktą „TU 3 priedą“.
- b) Koregavimų DU suvestinėje nėra.

4.1.2. DU sąnaudų suvestinės duomenų patikrinimas (2)

Faktiniai pastebėjimai:

Palyginome Įmonės užpildytos DU suvestinės stulpelio E bendrą sumą „Iš viso“ su pirminio DU sąnaudų registravimo šaltinio (DU apskaitos žiniaraščio) duomenimis. Nustatėme, kad priede esančios sąnaudos buvo didesnės 15,906 EUR. Įmonės teigimu, darbo užmokesčio sąnaudos apskaičiuotos kartu su sukaupimais (pvz.

nepanaudotos atostogos), tuo tarpu duomenys žiniaraščiuose atspindi tik faktinę informaciją, t.y. ateities išlaidos ten nėra registruotos. Pateikiame Įmonės sudarytą techninės užduoties priedą 3.1.

4.2.1. Pirminio DU sąnaudų priskyrimo patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Tiesiogiai paslaugoms priskiriamų DU vienetų nėra.
- b) Iš netiesiogiai paslaugoms paskirstomų DU vienetų atsitiktine tvarka atrinkome 5 DU vienetus ir:
  - 1) patikrinome ar DU vieneto sąnaudų suma DU suvestinėje sutampa su buhalterinės apskaitos duomenimis – skirtumų nenustatėme;
  - 2) gavome Įmonės paaiškinimus pagrindžiančius jų priskyrimą konkrečiam sąnaudų centrui (netiesiogiai paskirstomų sąnaudų grupei). Įmonė paaiškino, kad visos DU sąnaudos nulemtos (priežastingumo principas) šilumos ir elektros energijos gamybos veiklos kogeneracinės jėgainės procese.
- c) Bendram veiklos palaikymui priskiriamų DU vienetų nėra.

4.2.2. DU sąnaudų priskyrimo kitai reguliuojamajai ir nereguliuojamajai veikloms patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar nėra kitos reguliuojamosios ir nereguliuojamosios veiklos paslaugų, kurioms priskirtos pajamos, bet nebuvo priskirta DU sąnaudų.

Nustatėme, kad „Kitos gamyb. pajamos - pajamos iš metalo laužo pardavimo“ buvo pajamų kategorija, kuriai nepriskirtas joks DU vienetas. Kaip ir turto atveju, Įmonė grindžia, kad minėtam pajamų šaltiniui nereikia priskirti DU, nes pajamos susidaro iš šalutinio produkto (pelenų ir šlako). Įmonė turi darbuotojų, kurie rūpintųsi šalutinio produkto išgavimu. Pelenų ir šlako Įmonė atskirai neapdoroja ir netransportuoja – tai padaro pats pirkėjas. Kalbant apie „Kitos veiklos pajamos“ ir „Finansinės veiklos pajamos“, Įmonė teigė, kad pagal „Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo“ 20 punktą: ūkio subjektas ataskaitinio laikotarpio pajamas turi paskirstyti tiesiogiai verslo vienetams ir paslaugoms (produktams), remdamasis atsiskaitymų su klientais sistemos įrašais ir apmokėjimui išrašytų sąskaitų (sąskaitų tvarkymo sistemos) informacija. Jeigu ataskaitinio laikotarpio pajamų negalima tiesiogiai priskirti konkrečioms verslo vienetams, pajamos paskirstomos naudojant atitinkamus pajamų paskirstymo kriterijus ir laikantis Aprašo 7 punkte nurodytų principų. „Kitos veiklos pajamoms“ ir „Finansinės veiklos pajamoms“ tiesiogiai priskirti DU sąnaudų negalima nei šilumos gamybos, nei elektros gamybos verslo vienetams. Pagal Aprašo 7 punkte nurodytą priežastingumo principą, šios pajamos taip pat nepriskirtinos šilumos ar elektros gamybos veikloms, nes šios veiklos nenulėmė tų pajamų uždirbimo, sąnaudų atsiradimo (susiformavimo) ar ilgalaikio turto įsigijimo. Įmonės darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos nepasikeistų, jei net šių pajamų ir nebūtų. Daugiau informacijos nebuvo pateikta.

4.3.1. DU sąnaudų perkėlimo į RVA patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Palyginome DU suvestinės G stulpelio informaciją su atitinkamais RVA duomenimis detaliausiu lygmeniu (kaip pateikta Įmonės). Skirtumų nenustatėme.

5. Sąnaudų tikrinimas (TU 9.5 p.p.)

5.1.1. Sąnaudų perkėlimo iš apskaitos registrų patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Patikrinome, ar TU priedo (3.2) F stulpelio bendra suma sutapo su RVA priedais 1 ir 5. Skirtumų nenustatėme.
- b) Patikrinome, ar TU priedo (3.2) D stulpelio bendra suma atitiko DK informaciją. Skirtumų nenustatėme.

5.2.1. Sąnaudų grupavimo patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar Įmonės užpildyto TU (3.2) priedo:

- a) stulpelyje F nurodyta informacija atitiko RVA 5 priedo duomenis. Skirtumų nenustatėme.
- b) stulpelių B ir C sąsaja atitiko RAS aprašo duomenis. Neatitikimų nenustatėme.
- c) Stulpelių C-D informacija atitiko DK ir DK dimensijų duomenis. Patikrinome, ar priede nurodyta informacija sutapo su DK duomenimis ir DK sąsajomis. Nustatėme skirtumą tarp DK ir priedo VII Nusidėvėjimo sąnaudos ir VIII.16 Turto nuomos (ne šilumos ūkio nuomos, koncesijos sutarties objektų) sąnaudos eilučių. Įmonė paaiškino, kad skirtumas susidarė dėl to, kad dalis nuomos sąnaudų buvo perklasifikuotos prie nusidėvėjimo, kadangi dalis nuomojamo turto yra įtraukta į reguliuojamą veiklą kaip ilgalaikis turtas pagal Aprašo nuostatas. Kitų skirtumų nenustatėme.
- d) Reikšmingiems (>10 proc. koreguojamos sumos vertės), E stulpeliuose atskleistiems, pirminio sąnaudų grupavimo koregavimams gavome Įmonės paaiškinimus: remiantis „Dėl šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo <...> 26. P. Ūkio subjektas, skirstydamas ilgalaikio turto vertę verslo vienetams ir paslaugoms (produktams), turi paskirstyti ir koncesijos, šilumos ūkio turto nuomos būdu valdomo turto, naudojamo veikloje, vertę (pagal Aprašo 24 punktą)“. Įmonė iškelė iš nuomos sąnaudų į nusidėvėjimo sąnaudas nusidėvėjimo sumą, ekvivalenčią paskaičiuotam metiniam nusidėvėjimui lyg nuomojamas turtas būtų laikomas balanse.

5.3.1. Nepaskirstomųjų sąnaudų patikrinimas (1)

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar Įmonės užpildyto TU (3.3) priedo duomenys sutapo su RVA informacija (5 priedas). Skirtumų nenustatėme.

5.3.2. Nepaskirstomųjų sąnaudų patikrinimas (2)

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar nėra sąnaudų, kurios turi būti papildomai priskirtos nepaskirstytosioms dėl viršytų apribojimų nustatytų nurodytuose Aprašo punktuose. Neatitikimų nenustatėme.

5.3.3. Nepaskirstomųjų sąnaudų patikrinimas (3)

Faktiniai pastebėjimai:

Gavome DK sąskaitų, priskirtų RVA 5 priedo. IX.3-5, IX.7-8, XI.4, XII.1-2, 10., XIII.7-9, XV.14 sąnaudų pogrupiams, išrašus už ataskaitinį laikotarpį. Kiekvienos DK sąskaitos lygmeniu identifikavome apskaitos įrašus nepriskirtus nepaskirstomosioms sąnaudoms.

- a) Visiems individualiai reikšmingiems (>5 proc. atitinkamos DK sąskaitos bendros sumos už laikotarpį apskaitos įrašams patikrinome, ar sąnaudos neturėjo būti priskirtos nepaskirstomosioms. Tokių sąnaudų nenustatėme.
- b) Iš individualiai nereikšmingų sąskaitos įrašų atsitiktine tvarka atrinkome 5 įrašus ir patikrinome, ar sąnaudos neturėjo būti priskirtos nepaskirstomosioms. Neatitikimų nenustatėme.

5.4.1. Pirminio sąnaudų priskyrimo patikrinimas (1)

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Patikrinome, ar Įmonės užpildyto TU (3.4) priedo stulpelio F informacija (detaliausiu lygiu) atitiko RVA 8 priedo duomenis. Nustatėme, kad duomenys nesutapo. Įmonės teigimu, skirtumas atsirado todėl, kad Įmonė įtraukė korekcijas, t.y. savuose šaltiniuose pagamintos elektros energijos technologijai sąnaudų perkėlimą iš elektros gamybos verslo vieneto į šilumos gamybos verslo vienetą. Įmonė kreipėsi į Valstybinę

energetikos reguliavimo tarnybą (VERT) dėl šių neatitikimų. VERT paaiškino, kad tuo atveju, jeigu įkėlus duomenis į sistemą negaunamos sistemos klaidos, tuomet koregavimai gali likti priede. Remiantis VERT komentarų ir atliktų korekcijų išaiškinimu, nutarėme palikti duomenis su neatitikimais su RVA priedais, kadangi taip užpildytas TU 3.4 priedas teisingiau atvaizduoja sąnaudų paskirstymą.

- b) Patikrinome, ar Įmonės užpildyto TU (3.4) priedo stulpelio D informacija (detaliausiu lygiu) atitinka buhalterinės apskaitos duomenis. Skirtumų neaptikome.
- c) Patikrinome, ar Įmonės užpildyto TU (3.4) priedo visiems reikšmingiems (>10 proc. koreguojamos sumos vertės), E stulpeliuose atskleistiems, pirminio sąnaudų priskyrimo koregavimams gavome Įmonės paaiškinimus. Šią ribą viršijo šios sąnaudų kategorijos: „Kuro sąnaudos energijai gaminti“, „Elektros energijos technologinėms reikmėms įsigijimo sąnaudos“ bei „Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos“. Įmonė pakomentavo, kad koregavimai susiję su savuose šaltiniuose pagamintos elektros energijos technologijai sąnaudų perkėlimu iš elektros į šilumos gamybos verslo vienetą.

5.4.2. Pirminio sąnaudų priskyrimo patikrinimas (2)

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Remiantis TU priedo D stulpelio informacija, dėl tiesioginių sąnaudų priskyrimo patikrinimo, pasirinkome tik vieną reguliuojamosios veiklos paslaugą (šilumos gamybą), nes Įmonė nevykdo kitų paslaugų ir gavome DK sąskaitų (DK dimensijų) išrašus už ataskaitinį laikotarpį. Atsitiktine tvarka atrinkome 10 įrašų ir gavome Įmonės paaiškinimus dėl šių sąnaudų pirminio priskyrimo. Įmonė teigė, kad minėtos sąnaudos buvo susijusios su šilumos aukciono sąnaudomis, kurios mokamos Baltpool už parduodamą šilumos kiekį. Todėl sąnaudas laikė tiesiogiai susijusias su šilumos gamyba.
- b) Kadangi Įmonė neskirsto netiesioginių sąnaudų pagal sąnaudų centrus, atrinkome tris sąnaudų grupes (netiesiogiai paskirstomų sąnaudų grupes), kurios yra Įmonės sudarytos TU 3.4 priede. Gavome DK sąskaitų (DK dimensijų) išrašus už ataskaitinį laikotarpį ir atsitiktine tvarka atrinkome po 10 įrašų iš kiekvienos grupės sąnaudų (Mokesčių sąnaudos, Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Kitos pastoviosios sąnaudos). Įmonė paaiškino ir pagrindė jų pirminį priskyrimą taip:
  - 1) Mokesčių sąnaudos (Taršos mokesčiai), kuris yra privalomas, mokamas nuo bendros kogeneracinės šilumos ir elektros gamybos veiklos, todėl jų negalima tiesiogiai priskirti galutiniam produktui.
  - 2) Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos susijusios su paskirstyta verslo reprezentacinių sąnaudų dalimi, kuri nesiekia 0,1 proc. atskiro reguliuojamų kainų verslo vieneto sąnaudų, nurodytų Aprašo 28.8–28.15 papunkčiuose. Šios sąnaudos patirtos bendroje kogeneracinės šilumos ir elektros gamybos veikloje, todėl jų negalima tiesiogiai priskirti galutiniam produktui. Taip pat, Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos susijusios su korporatyvinėmis informacinių technologijų paslaugomis. Pastarosios yra susijusios su reguliuojama veikla. Šios sąnaudos patirtos bendroje kogeneracinės šilumos ir elektros gamybos veikloje, todėl jų negalima tiesiogiai priskirti galutiniam produktui.
  - 3) Kitos pastoviosios sąnaudos susiję su draudimo sąnaudomis, kurios priklauso nuo bendros kogeneracinės šilumos ir elektros gamybos veiklos. Sąnaudos už žemės nuomą pagal LEZ įmonių įstatymą (privalomos), susijusios su reguliuojama veikla. Šios sąnaudos patirtos bendroje kogeneracinės šilumos ir elektros gamybos veikloje, todėl jų negalima tiesiogiai priskirti galutiniam produktui.
- c) Gavome bendrųjų sąnaudų DK sąskaitų (DK dimensijų) išrašus už ataskaitinį laikotarpį ir atsitiktine tvarka atrinkome 10 įrašų, kuriuos suskirstėme į keturias kategorijas pagal jų pobūdį. Įmonės pateikė tokius paaiškinimus pagrindžiančius jų pirminį priskyrimą:
  - 1) Kanceliarinės sąnaudos, susijusios su reguliuojama veikla, kurios yra skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei tiesioginės, nei netiesioginės sąsajos, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą.
  - 2) Telekomunikacijų sąnaudos, susijusios su reguliuojama veikla, kurios yra skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei tiesioginio, nei netiesioginio sąsajumo, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą.
  - 3) Komandiruočių sąnaudos, susijusios su reguliuojama veikla, kurios yra skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei

tiesioginio, nei netiesioginio sąsajumo, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą.

- 4) Lizinguojamas automobilis naudojamas bendroje kogeneracinės šilumos ir elektros gamybos veikloje, jo negalima tiesiogiai priskirti galutiniam produktui. Jos yra skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei tiesioginio, nei netiesioginio sąsajumo, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą.

5.5.1. Sąnaudų paskirstymo kriterijų patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

- a) Patikrinome, ar RAS apraše nurodyti sąnaudų paskirstymo paslaugoms kriterijai atitiko Aprašo nuostatas. Neatitikimų nenustatėme.
- b) Patikrinome, ar sąnaudų paskirstymo paslaugoms kriterijai (sąrašas pateikiamas kartu su RVA atitiko RAS aprašo informaciją). Neatitikimų nenustatėme.
- c) Patikrinome, ar visos naudojamos sąnaudų paskirstymo paslaugoms kriterijų reikšmės buvo apskaičiuotos pagal RAS aprašo nuostatas. Neatitikimų nenustatėme.

5.5.2. Sąnaudų paskirstymo paslaugoms patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar Įmonės užpildyto TU (3.5) priedo:

- a) A dalies duomenys atitiko prie RVA pateikiamų sąnaudų paskirstymo kriterijų sąrašo informaciją. Neatitikimų nenustatėme.
- b) B dalies duomenys atitiko RVA informaciją. Neatitikimų nenustatėme.

5.5.3. Kogeneracinių sąnaudų paskirstymo paslaugoms patikrinimas

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome ar šilumos gamybai priskirtų kogeneracinių sąnaudų dalis neviršija Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje (toliau „metodika“) nurodytų rodiklių. Neatitikimų nenustatėme.

6. Ataskaitų duomenų tikrinimas (TU 9.6 p.p.)

6.1.1. Patikrinti ar turto duomenys skirtinguose RVA prieduose sutampa

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar turto duomenys RVA 1 priede sutapo su RVA 2 priedu. Skirtumų nenustatėme.

6.1.2. Patikrinti ar pajamų duomenys skirtinguose RVA prieduose sutampa

Netaikoma.

6.1.3. Patikrinti ar sąnaudų duomenys skirtinguose RVA prieduose sutampa

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar sąnaudų duomenys skirtinguose RVA prieduose sutapo. Neatitikimų nenustatėme.

6.2.1. Patikrinti ar RVA parengtos be matematinių klaidų

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome ar RVA parengtos be matematinių klaidų. Nustatėme, kad RVA 1 priede 626,488 EUR skirtumą eilutėje „Skirtumas“. Įmonė paaiškino, kad šis skirtumas susidaro, nes ataskaitos apatinės eilutės formulės nevertina "Kitos pajamos (dujų ir elektros balansavimo ir kitos pajamos)" sumos 106,725 EUR ir nepaskirstytų sąnaudų 733,213 EUR.

6.3.1. Patikrinti, ar duomenys RVA ir DSAIS formose sutampa

Faktiniai pastebėjimai:

Patikrinome, ar duomenys RVA ir DSAIS formose sutampa:

a) Šilumos sektoriui:

- 1) RVA 1 pr. ir DSAIS ataskaitoje „Konsoliduota pelno (nuostolių) ataskaita“. Neatitikimų nenustatėme.
- 2) RVA 12 pr. ir DSAIS ataskaitoje „Sąnaudų paskirstymo ataskaita“. Neatitikimų nenustatėme.

b) Šilumos sektoriui netaikoma.

Kadangi aukščiau išvardytos procedūros nėra nei auditas, nei peržvalga, atliekami pagal Tarptautinius audito standartus ar Tarptautinius peržvalgos standartus (ar atitinkamus nacionalinius standartus ar tvarkas), jokio užtikrinimo dėl Įmonės reguliuojamosios veiklos ataskaitų už metus pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d. mes nepareiškiame.

Jei būtume atlikę papildomas procedūras arba reguliuojamosios veiklos ataskaitų auditą ar peržvalgą vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais ar Tarptautiniais peržvalgos standartais (ar atitinkamais nacionaliniais standartais ar tvarkomis), apie kitus dalykus, kuriuos mes būtume pastebėję, būtume jums pranešę.

Mūsų ataskaita yra vienareikšmiškai skirta pirmoje šios ataskaitos pastraipoje išdėstytam tikslui ir skirta jums informuoti, todėl negali būti panaudota kitu tikslu ar perduota kitoms šalims, išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytus atvejus. Ši ataskaita yra susijusi tik su procedūrose aukščiau nurodytais reguliuojamosios veiklos ataskaitų straipsniais ir Įmonės reguliuojamosios veiklos ataskaitų, kaip visumos, neapima.

Saulius Bakas

Atestuotas auditorius

Auditoriaus pažymėjimo numeris Nr. 000604

UAB „Deloitte Lietuva“

Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001275

---

[1] Visų pastebėjimų apibūdinimo detalumas turi būti pakankamas, kad esant poreikiui, remiantis pastebėjimo apibūdinimu, būtų galima atlikti atitinkamus RVA koregavimus:

- Pastebėjimo aprašymas (situacijos apibūdinimas, Įmonės pateiktas situacijos kilmės paaiškinimas (jei numatyta pateikti procedūroje), įtaka RVA ir pan.);
- Informacija reikalinga su pastebėjimu susijusio RVA elemento identifikavimui (inventorinis numeris, sąskaitos-faktūros numeris ir pan.)
- Informacija reikalinga galimoms korekcijoms RVA atlikti t.y. galimos korekcijos suma ir koreguotinas RVA elementas pvz. IMNT likutinė vertė, turto ar sąnaudų pogrupis, pirminis priskyrimas paslaugai, sąnaudų centrui arba bendram veiklos užtikrinimui ir pan.